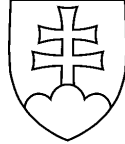

**Najvyšší súd
Slovenskej republiky**

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci žalobkyne: **Ing. A.**, bytom B., právne zastúpenej *JUDr. G.*, advokátkou v K., proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Košiciach**, Južná trieda č. 82, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 20/2007/Be-17 zo dňa 04.10.2007, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S/153/2007-78 zo dňa 07.10.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S/153/2007-78 zo dňa 07.10.2010 **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. Xo 20/2007/Be-17 zo dňa 04.10.2007, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Správy katastra Košice č. X 137/07 zo dňa 07.06.2007 o zamietnutí návrhu žalobkyne na opravu chýb v katastrálnom operáte v zmysle § 59 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“). O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu žalobkyni nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom. Konštatoval, že návrh žalobkyne na opravu chýb v katastrálnom operáte tak, ako bol formulovaný, teda aby správa katastra zapísala, že vlastníctvo k nehnuteľnostiam v ¼ patrí Ing. T. a v ¼ žalobkyni, nemohol byť akceptovaný, pretože opraviť údaje o právnych vzťahoch k nehnuteľnostiam možno v konaní o oprave chýb v katastrálnom operáte len vtedy, ak boli zapísané buď v rozpore s verejnou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien alebo revízie údajov katastra, resp. ak boli spôsobené chybami v písaní, počítaní a inými zrejmyimi nesprávnosťami v písomných vyhotoveniach právnych úkonov alebo listín. V danom prípade však podľa záveru krajského súdu, by práve vyhovením návrhu žalobkyne došlo k takémuto rozporu s verejnou listinou a to s notárskym osvedčením o dedičstve, z ktorého jednoznačne vyplynulo vyporiadanie dedičov tak, ako bolo a je v katastri zapísané.

K žalobkyňou namietanej otázke ohľadne spornosti existencie a platnosti dohody o zriadení vecného bremena krajský súd poukázal na skutočnosť, že táto nie je riešiteľná v správnom konaní o oprave chýb v katastrálnom operáte ale, že patrí do kompetencie okresného súdu a konanie o tejto otázke sa už vedie na základe určovacej žaloby žalobkyne na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 41C/78/2007.

Názor žalobkyne, že do LV č. X. nemala byť zapísaná ani ¼ nehnuteľností titulom dohody o vyporiadaní BSM, lebo vlastníctvo sa mohlo zapísať len vkladom, nie záznamom

na základe dohody dedičov, krajský súd označil ako absolútne neprijateľný, pretože vo vzťahu k predmetu správneho katastrálneho konania je chybný.

Žalobkyňa včas podaným odvolaním navrhla rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušiť a vrátiť vec na nové konanie. V odvolaní v podstate zotrvala na svojej doterajšej argumentácii, že Ing. T. mala predmetné nehnuteľnosti nadobudnúť podľa osvedčenia o dedičstve s tým, že bola povinná uhradiť pohľadávku manželky poručiteľa (žalobkyne) z titulu vyporiadaného BSM a zároveň mala žalobkyňa podľa dohody v osvedčení doživotné a bezplatné právo v rodinnom dome a právo užívania nehnuteľnosti. Správa katastra vykonala záznam len v časti zmeny vlastníctva nehnuteľnosti, no z dôvodu nejasnosti a neurčitosti nevykonala záznamom právo o určenie (?) doživotného a bezplatného práva v rodinnom dome a právo užívania predmetných nehnuteľností v prospech žalobkyne ako vecné bremeno. Tvrdila, že jej nebohý manžel a ona boli bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, mali $\frac{1}{2}$ a v rámci dedičského konania bolo toto BSM vysporiadané tak, že celá $\frac{1}{2}$ (teda nie len $\frac{1}{2}$ z $\frac{1}{2}$) bola predmetom dedičského konania. Za ustúpenie tejto nehnuteľnosti malo žalobkyni patriť finančné vyporiadanie a právo bezplatného a doživotného užívania nehnuteľnosti, čo znamená, že bez zriadenia tohto práva by svoj podiel na nehnuteľnosti nikdy neodstúpila. Preto sa podľa žalobkyne musí celé osvedčenie o dedičstve chápať jednotne a nerozdielne, inak by dohoda bola v celosti neurčitá a nezrozumiteľná. Pokiaľ však správa katastra považovala dohodu za neurčitú a nezrozumiteľnú a potrebovala na to schválenie súdnou cestou, bolo potom potrebné považovať za nezrozumiteľné a neurčité aj vyporiadanie BSM. Ďalej dôvodila, že podľa bodu V. osvedčenia o dedičstve mala Ing. T. nadobudnúť nehnuteľnosti za splnenia podmienok, ktoré mali byť do katastra zavedené záznamom, no keďže záznam sa nevykonala pre nezrozumiteľnosť podmienky, spôsobuje to neplatnosť celého právneho úkonu.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na osvedčenie o dedičstve č. 25D 1020/97, Dnot 303/97 zo dňa 04.06.1998, ktoré nadobudlo účinky právoplatného rozhodnutia dňa 22.04.1998 a v zmysle ktorého notár ako súdny komisár osvedčil, že Ing. T. nadobúda do svojho vlastníctva spoluvlastnícky podiel k tam uvedeným nehnuteľnostiam v podiele $\frac{1}{2}$. Tieto údaje boli zapísané do LV č. X. v súlade s predmetnou listinou. V zmysle tohto osvedčenia mala manželka poručiteľa – žalobkyňa „doživotné a bezplatné právo v rodinnom

domu a právo užívania nehnuteľností“. Z tohto výroku však nebolo zrejmé, či uvedené právo malo mať povahu vecného bremena alebo či malo ísť o osobný záväzok a preto správa katastra užívacie právo do časti C – tarchy LV nezapísala. K návrhu žalobkyne na opravu v katastrálnom operáte uviedol, že po prešetrení obsahu podania a zápisov v katastri nehnuteľností, ako aj na základe skutočností súvisiacich s podaním návrhu, nebol zistený žiaden dôvod na vykonanie takejto opravy a preto návrh žalobkyne správa katastra správne zamietla.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 21.06.2011 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že žalobkyňa sa u správy katastra svojim návrhom zo dňa 10.04.2007 domáhala začatia konania o oprave chýb v katastrálnom operáte v zmysle § 59 ods. 3 katastrálneho zákona. Návrh žalobkyne sa týkal nehnuteľností vedených na LV č. X., nachádzajúcich sa v k. ú. T., ako zastavaná plocha, parc. č. X. o výmere 373 m², vrátane rodinného domu so súpisným číslom X.. Tieto nehnuteľnosti boli pôvodne zapísané v podielovom spoluvlastníctve, a to tak, že ½ bola v BSM žalobkyne a jej nebohého manžela a druhá ½ nehnuteľností bola v BSM Ing. J.T. a Ing. J. Žalobkyňa svojim návrhom zo dňa 10.04.2007 žiadala opraviť chybu na LV č. X. v časti „vlastníci“ tak, že vlastníctvo k nehnuteľnostiam v ¼ patrí Ing. T. a v ¼ žalobkyňi. Svoj návrh odôvodnila tým, že na základe dohody dedičov malo byť na katastri zapísané vecné bremeno v jej prospech spočívajúce v práve doživotného a bezplatného užívania predmetných nehnuteľností, čo sa však nestalo. Preto podľa jej názoru ani nemala byť zapísaná ani ¼ nehnuteľností titulom dohody o vyporiadaní BSM, lebo toto sa mohlo zapísať len vkladom a nie záznamom.

Z osvedčenia o dedičstve 28D 1020/97, Dnot 303/97 zo dňa 06.04.1998 po poručiťovi O. (manželovi žalobkyne) vyplýva, že dedičia uzavreli dohodu o vyporiadaní

dedičstva, v zmysle ktorej nehnuteľnosti (tak ako sú špecifikované vyššie) zapísané pod B1 v $\frac{1}{2}$ na poručiťa a manželku (žalobkyňu) nadobudla dcéra poručiťa Ing. T. v celosti, ktorá je povinná uhradiť pohľadávky manželky poručiťa z titulu vyporiadaného BSM k nehnuteľnostiam v sume 320.924 Sk do 5 rokov odo dňa právoplatnosti tohto osvedčenia. Podľa dohody žalobkyňa má „doživotné a bezplatné právo v rodinnom dome a právo užívania nehnuteľnosti“. Toto osvedčenie nadobudlo účinky právoplatného rozhodnutia dňom 22.04.1998.

Príslušná správa katastra rozhodnutím č. X 137/07-Pľutová zo dňa 07.06.2007 návrh žalobkyne na opravu chýb v katastrálnom operáte zamietla z dôvodu, že samotný výrok osvedčenia (dohody dedičov) č. 25D 1020/97, Dnot 303/97, že manželka poručiťa – žalobkyňa má „doživotné a bezplatné právo v rodinnom dome a právo užívania nehnuteľnosti“, bol neurčitý a nezrozumiteľný, pretože z neho nebolo zrejmé, či toto právo má mať povahu vecného bremena alebo osobného záväzku. Ak by malo mať povahu vecného bremena, dohoda dedičov v tejto časti podlieha schváleniu súdom, pretože na platnosť dohody sa vzťahujú rovnaké zákonné podmienky ako na vecné bremeno zriadené zmluvou. Z tohto dôvodu správa katastra právo užívania nehnuteľností žalobkyňou nezapísala v časti „C-ťarchy“ na LV.

Zo spisu krajského súdu aj z administratívneho spisu žalovaného je zrejmé aj to, že na návrh žalobkyne Okresný súd Košice II uznesením, č. k. 14C 42/2007-12 zakázal Ing. T. nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami a prikázal jej strpieť výkon práva užívania $\frac{1}{2}$ nehnuteľností žalobkyňou s tým, že žalobkyňa sa uložilo podať návrh o určenie doživotného a bezplatného práva v uvedenom rodinnom dome a práva užívania predmetných nehnuteľností v $\frac{1}{2}$.

Žalovaný na odvolanie žalobkyne prvostupňové rozhodnutie správy katastra potvrdil, s odôvodnením, že správa katastra vychádzala z osvedčenia o dedičstve, v ktorom notár ako súdny komisár osvedčil, že Ing. T. nadobúda do svojho vlastníctva podiel k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom osvedčenia vo veľkosti $\frac{1}{2}$. Vykonať zápis vlastníckych práv tak, ako sa ho domáhala žalobkyňa, teda v $\frac{1}{4}$ pre žalobkyňu a v $\frac{1}{4}$ pre Ing. T., by bolo možné len na základe zmluvy, verejnej listiny alebo inej listiny spôsobilej na zápis do katastra nehnuteľností, no žalobkyňa žiadnu takúto listinu v konaní nepredložila.

V súvislosti s námietkou týkajúcou sa nezapísania práva užívania nehnuteľností pre žalobkyňu poukázal žalovaný na to, že z osvedčenia nebolo zrejmé, či sa dediči dohodli na zriadení vecného bremena alebo osobného záväzku a preto správa katastra užívacie právo zapísať na LV nemohla. Dodal, že síce došlo k nesprávnemu zapísaniu práva ako vecného bremena, no len v elektronickej podobe, no následne na základe záznamu z aktualizácie údajov katastra nehnuteľností došlo k jeho výmazu.

Podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona správa katastra aj bez návrhu:

- a) opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra,
- b) v súčinnosti s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví v katastrálnej mape chybné zakreslené hranice pozemkov,
- c) v súčinnosti so štátnymi orgánmi, obcami, notármi, ako aj s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví údaje katastra spôsobené chybami v písaní a počítaní a inými zrejmych nesprávnosťami v písomných vyhotoveniach právnych úkonov, vo verejných listinách a v iných listinách.

Odvolač súd sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom správnych orgánov a krajského súdu, že neboli splnené podmienky pre vykonanie opravy v katastrálnom operáte, ktorá mala spočívať podľa návrhu žalobkyne v tom, že LV č. X. sa v časti „vlastníci“ opraví tak, že vlastníctvo k nehnuteľnostiam v ¼ patrí Ing. T. a v ¼ žalobkyňi. Ako správne uviedol žalovaný, opravu v katastrálnom operáte možno vykonať len v prípadoch taxatívne vymenovaných vo vyššie citovanom ustanovení § 59 ods. 1 katastrálneho zákona. V predmetnej veci je bez všetkých pochybností zrejmé, že žiadna z uvedených situácií nenastala. Údaje, ktoré správa katastra zapísala do katastra nehnuteľností, boli v súlade s osvedčením o dedičstve 28D 1020/97, Dnot 303/97 zo dňa 06.04.1998, v zmysle ktorého sa dedičia po poručiťovi (manželovi žalobkyne) dohodli a súdny komisár ich dohodu osvedčil, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. v k. ú. K. ako parc. č. X. – zastavaná plocha vo výmere 373 m², vrátane domu s príslušenstvom zapísané pod B1 v ½ na poručiťa s manželkou nadobudla dcéra poručiťa Ing. T.. Táto dohoda nebola sporná, bola jasná a zrozumiteľná a preto správa katastra v súlade s § 34 ods. 1 katastrálneho zákona zapísala zmeny na LV č. X. záznamom. Vykonanie zmeny vo vlastníctve uvedených nehnuteľností

tak, ako sa toho domáhala žalobkyňa, neprichádza do úvahy, pretože neexistuje (žalobkyňa ani netvrdila opak) žiadna zmluva, či verejná alebo iná listina, na základe ktorej by takáto zmena vykonaná mohla byť. Nemožno súhlasiť ani s názorom žalobkyne, že nezrozumiteľnosť časti dedičskej dohody (žalobkyňa tvrdila aj neplatnosť úkonu) spôsobuje neplatnosť celej dohody.

Krajský súd správne pripomenul, že otázka existencie a platnosti dohody o zriadení vecného bremena (keď z osvedčenia nebolo zrejmé, či sa dedičia dohodli, že právo užívania nehnuteľností žalobkyňou bude mať povahu osobného záväzku alebo vecného bremena) nemôže byť riešená v správnom konaní – v konaní o návrhu na opravu chýb v katastrálnom operáte, keďže pre takýto postup neboli splnené žiadne zo zákonných predpokladov, ale táto otázka sa rieši v civilnom konaní na príslušnom okresnom súde.

Odvolačný súd nezistil žiadne pochybenia v napadnutom rozhodnutí ani v konaní, ktoré mu predchádzalo. Správne orgány postupovali v súlade so zákonom, keď návrh žalobkyne na opravu chyby v katastrálnom operáte zamietli.

Rovnako nemožno nič vyčítať krajskému súdu, ktorý sa podrobne zaoberal všetkými žalobnými námietkami, ktoré sú totožné s odvolacími námietkami a dospel k správnenému názoru, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného nedošlo k porušeniu zákona, práv a chránených záujmov žalobkyne, pričom svoj právny záver, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, aj náležitým spôsobom odôvodnil.

Žalobkyňa neuviedla v odvolaní žiadne iné skutočnosti, ktoré by záver o zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov a krajského súdu vyvrátili, jej odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a preto s poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 219 OSP potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c a § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi vzhľadom na jeho neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Žalovanému zákon priznanie trov neumožňuje.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 21. júna 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková